

Yahya Efendi Külliyesi 220041

ŞEYH YAHYA EFENDİ TEKKESİ

Yahya Efendi'nin kendi imkanları ile satın almış olduğu bu arazi bugünkü arsanın dışında, Yıldız ve Çırağan saraylarının arazilerine katılan birer bölümü ve günümüzde Yüksek Denizcilik Okulu'nun bulunduğu arsayı da içine alarak Yıldız tepesinden Boğaziçi kıyısına kadar uzanmaktaydı.

PROF. DR. Gül AKDENİZ / Mimar Hande ERDOĞAN

16 Ekim 2016

MADDE YAYIMLANDIKTAN
SONRA GELEN DOKÜMAN

Yahya Efendi Külliyesi

Şeyh Yahya Efendi Tekkesi, Beşiktaş, Yıldız Mahallesi, Çırağan Caddesi'ne bağlanan Yahya Efendi Sokakta yer almaktadır. 16. yy'ın önemli alim ve mutasavvıflarından, Kanuni Sultan Süleyman'ın süt kardeşi Şeyh Yahya Efendi tarafından 1538'de kurulmuştur. [1]

Yahya Efendi'nin kendi imkanları ile satın almış olduğu bu arazi bugünkü arsanın dışında, Yıldız ve Çırağan saraylarının arazilerine katılan birer bölümü ve günümüzde Yüksek Denizcilik Okulu'nun bulunduğu arsayı da içine alarak Yıldız tepesinden Boğaziçi kıyısına kadar uzanmaktaydı. [2] Yahya Efendi burada mescid-tevhidhane, medrese, hamam, çeşme evlerden oluşan külliye niteliğindeki ilk tekkeyi kurmuştur. İlk tekkenin Yahya Efendi'nin mescid-tevhidhane olarak kullandığı evi olduğu bilinmektedir. [3] Yüksek Denizcilik Okulu ile eski Beşiktaş Şeref Stadi'nin (günümüzde Çırağan Kempinski Otel) bulunduğu yerde Yahya Efendi vakfına ait yedi gözlü kayıkhanesi, bahçeler, havuz, bahçıvan odaları, menzil (ev), ekmekçi kulluk (karakol), ayazma ve çeşmenin var olduğu, ayrıca türbe civarında 60 adet, Beşiktaş ile Ortaköy'de 10 adet olmak üzere toplam 70 adet arsa ve evin bulunduğu tespit edilmiştir. Sözü edilen gayri menkullerden günümüze Yahya Efendi Türbesi'ne bitişik birkaç ahşap meşruta evden başka hiçbirisi ulaşmamıştır. [2]

Kaynaklarda tevhidhane kısmına Velizade Ahmed Efendi adında bir hayır sahibi tarafından minber eklendiği belirtilse de hayrat sicil kaydında minberin Abdülmecit tarafından konduğu belirtilmektedir. [4]

Yahya Efendi'nin 1570'de vefatından sonra kendisine büyük saygısı olan Sultan II. Selim kabri üzerine, tasarımı Mimar Sinan'a ait olan kagir, kubbeli bir türbe inşa ettirmiştir. Sultan II. Osman döneminin veziriazamlarından Güzelce Ali Paşa 1621'de vefat edince buraya defnedilmiş ve kabrinin üzerine kagir, kubbeli bir türbe inşa edilmiştir. Kaptan-ı derya ve veziriazam Cezayirli Gazi Hasan Paşa 1777'de tekenin içine bir çeşme yaptırmıştır. [5]

Yahya Efendi Türbesi 1812'de II. Mahmut tarafından tamir ettirilmiş ve bu aşamada yeni derviş hücreleri eklenerek tekke yapısı büyütülmüştür. Abdülmecid döneminde de yapının onarım geçirdiği bilinmektedir. Yahya

- 1 TUBA RUHENGİZ DİKBIYIK, Hat ve süsleme sanatları ve mimari üslup bakımından Yahya Efendi Kabristanı mezar taşları, Marmara Üniversitesi, Yüksek Lisans, 2009